

Comparison of the effects of lecture and team based learning (TBL) on oral and maxillofacial pathology learning in dental students

F. Keshani*

M. Alikhasi*

F. Azmoodeh*

*Assistant Professor of Oral Pathology, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran

*Abstract

The aim of this study was to compare the effects of lecture and team based learning (TBL) on oral and maxillofacial pathology learning in dental students. This quasi-experimental study was conducted in 30 dental students who applied for oral and maxillofacial pathology course in the School of Dentistry affiliated to Qazvin University of Medical Sciences during the first semester in 2013. The course was consisted of 10 one-hour sessions. Firstly, TBL was used in 5 continuous sessions. Then lecture was used in the remained sessions. In two sessions, multiple choices test was taken for both methods before and after the teaching and without prior notice. The mean difference of pre-test and post-test was 10.28 and 8 in the TBL and lecture, respectively and the difference was not statistically significant. With regards to the results, the effects of lecture and TBL on students' learning are not significantly different.

Keywords: Teaching, Lectures, Learning, Pathology

Citation: Keshani F, Alikhasi M, Azmoodeh F. Comparison of the effects of lecture and team based learning (TBL) on oral and maxillofacial pathology learning in dental students. J Qazvin Univ Med Sci. 2015; 19 (3): 60-63.

Corresponding Address: Faezeh Azmoodeh, Oral Pathology Department, School of Dentistry, Qazvin University of Medical Sciences, Shahid Bahonar Blvd., Qazvin, Iran

Email: fa.azmoodeh@gmail.com

Tel: +98-28-33355061

Received: 28 Apr 2014

Accepted: 16 Nov 2014

مقایسه تأثیر آموزش آسیب‌شناسی دهان، فک و صورت به روش سخنرانی با فراگیری گروهی بر میزان یادگیری دانشجویان دندان پزشکی

دکتر فروز کشانی*

دکتر مهرناز علی‌خاصی*

دکتر فائزه آزموده*

* استادیار آسیب‌شناسی فک و صورت دانشکده دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

آدرس نویسنده مسؤول: قزوین، بلوار شهید باهنر، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، دانشکده دندان پزشکی، گروه آموزشی آسیب‌شناسی فک و صورت، تلفن ۰۲۸-۳۳۵۵۰۶۱

Email: fa.azmoodeh@gmail.com

تاریخ پذیرش: ۹۳/۸/۲۵

تاریخ دریافت: ۹۳/۲/۸

* چکیده

این مطالعه نیمه تجربی با هدف مقایسه دو روش آموزش سخنرانی و فراگیری گروهی در نیم‌سال اول تحصیلی ۱۳۹۱-۱۳۹۲ بر روی ۳۰ دانشجوی دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین انجام شد که واحد آسیب‌شناسی فک و صورت دو را اخذ کرده بودند. آموزش در ۱۰ جلسه یک ساعته، ۵ جلسه اول با روش فراگیری گروهی و در ۵ جلسه دوم با روش سخنرانی انجام شد. در هر دو روش در ۲ جلسه بدون اطلاع قبلی آزمون ۴ گزینه‌ای قبل و پس از تدریس گرفته شد. میانگین تفاوت نمره‌های پیش آزمون و پس آزمون دانشجویان در روش فراگیری گروهی ۱۰/۲۸ و روش سخنرانی ۸ بود که این تفاوت از لحاظ آماری معنی‌دار نبود. مطالعه نشان داد که تدریس به روش فراگیری گروهی و سخنرانی تفاوت چندانی در میزان یادگیری دانشجویان نداشت.

کلیدواژه‌ها: تدریس، سخنرانی‌ها، فراگیری، آسیب‌شناسی

* مقدمه

تاکنون تحقیق‌های گسترده‌ای مبنی بر تأثیرگذاری روش تدریس تفحص گروهی انجام شده و این روش به عنوان عامل افزایش دهنده یادگیری فراگیران توصیه شده است.^(۳)

دندان پزشکی به عنوان یک رشته حرفه‌ای بالینی در رابطه با پیشگیری، تشخیص، مدیریت و درمان بیماری‌های دهان و دندان و نگهداری بهداشت دهان و دندان، در افراد و در جامعه تعریف می‌شود.^(۴) دندان‌پزشکان در طول تحصیل مقطع عمومی، باید در زمینه برقراری ارتباط با آحاد جامعه، به خصوص گروه‌های مختلف هدف تلاش کنند و رسالت واقعی خود را جهت تأمین سلامت آن‌ها، همچنین تهیه و تنظیم برنامه‌های آموزشی مناسب، اقدام‌های پیشگیرانه از بیماری‌های دهان و دندان و در نهایت برنامه‌ریزی و اجرای نیازسنجی سلامت دهان و دندان به انجام رسانند.^(۵)

تدریس یکی از عناصر اصلی فرایند آموزش و پرورش است که در کارایی نظام آموزشی، نقش مؤثری ایفا می‌کند. سال‌هاست که رایج نظری به دانشجویان به روش سنتی سخنرانی ادامه دارد، اما این روش در دوران پُرسرعت کنونی جواب‌گوی نیازهای دانشجویان نیست و در کلاس حالت کسالت‌آوری ایجاد می‌کند. از سوی دیگر روش فراگیری گروهی یکی از روش‌های مؤثر آموزش است؛ زیرا محور این روش مباحثه و مناظره است. در این روش مدرس به جای سخنرانی؛ موضوع را به صورت سؤال مطرح می‌کند و از دانشجویان می‌خواهد برای حل آن تلاش کنند و در مورد پاسخ آن سؤال با یکدیگر مشارکت کنند و به اظهارنظر و رایحه پاسخ بپردازند.^(۱)

کار در گروه‌های کوچک این امکان را به فراگیر می‌دهد تا با تعامل با دیگران بر دقت خود نیز بیفزاید.^(۲)

* یافته‌ها:

از ۳۰ دانشجوی دندان‌پزشکی مورد مطالعه، ۱۷ نفر (۵۶/۶ درصد) زن و ۱۳ نفر (۴۳/۴ درصد) مرد بودند. میانگین تفاوت نمره‌های پیش‌آزمون و پس‌آزمون دانشجویان به روش فراگیری گروهی ۱۰/۲۸ و به روش سخنرانی ۸ بود که از نظر آماری معنی‌دار نبود (جدول شماره ۱).

جدول ۱- میانگین نمره‌های پیش‌آزمون و پس‌آزمون در دو روش تدریس

سخنرانی	گروهی	روش تدریس
		آزمون
۶	۵/۲۷	پیش‌آزمون
۱۴	۱۵/۵۵	پس‌آزمون

* بحث و نتیجه‌گیری:

پژوهش حاضر نشان داد تدریس به روش بحث گروهی و تدریس به شیوه سخنرانی تفاوت چندانی در میزان یادگیری دانشجویان نداشت. البته تدریس به شیوه بحث گروهی کوچک سبب ارتباط متقابل دانشجویان از طریق گفتگو می‌شود و محرکی به همراه مشارکت اجتماعی برای رشد شناختی دانشجو است. در مطالعه نپتون سلطانی و همکاران رضایت دانشجویان از روش تدریس در گروه‌های کوچک بیش‌تر بود و این روش به یادگیری عمیق‌تر آن‌ها و کسب نمره نهایی بهتری منجر شد.^(۶) در حالی که در مطالعه حاضر نمره دانشجویان در دو روش تدریس، تفاوت چندانی نداشت. تناقض نتایج این دو مطالعه می‌تواند ناشی از تفاوت در موارد زیر باشد: نوع جمعیت مورد مطالعه، فرهنگ جامعه مورد نظر، روش‌های آموزشی استفاده شده در طول دوران تحصیل، خوگیری دانشجویان به انجام یک روش تدریس خاص به علت تکرار شدن مداوم آن در طول تحصیل، عدم همکاری دانشجویان با تغییر نوع روش تدریس، عدم اختصاص زمان کافی برای تدریس گروهی، تجربه ناکافی اساتید در مورد روش‌های نوین آموزشی.

این مطالعه به منظور مقایسه تأثیر آموزش به روش سخنرانی با آموزش گروهی در درس آسیب‌شناسی دهان در میزان یادگیری دانشجویان دندان‌پزشکی انجام شد.

* مواد و روش‌ها:

این مطالعه نیمه تجربی در نیم‌سال اول سال تحصیلی ۱۳۹۱-۱۳۹۲ بر روی تمامی دانشجویان رشته دندان‌پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین انجام شد که واحد آسیب‌شناسی فک و صورت دو را اخذ کرده بودند (۳۰ نفر). آموزش طی ۱۰ جلسه یک ساعته انجام و مباحث توسط استاد به دو قسمت مساوی تقسیم شد؛ به طوری که سختی و آسانی مطالب در دو روش آموزشی تقریباً یکسان بود. در ۵ جلسه اول از روش فراگیری گروهی و در ۵ جلسه دوم از روش سخنرانی برای تدریس استفاده شد.

در روش فراگیری گروهی پس از اطمینان از درک شیوه تدریس توسط دانشجویان، دانشجویان به ۵ گروه ۶ نفره تقسیم شدند. سپس طرح درس جلسه آینده در اختیار دانشجویان قرار می‌گرفت و دانشجویان یک هفته فرصت داشتند مبحث جلسه آینده را به صورت گروهی بررسی کنند. در هر جلسه برای هر ضایعه یک گروه به صورت تصادفی انتخاب می‌شد و یکی از اعضای گروه به عنوان سرگروه راجع به موضوع درس صحبت می‌کرد. سپس سایر دانشجویان مطلب یا پرسش‌های خود را بیان می‌کردند و در خاتمه، مدرس مطالب را جمع‌بندی و خلاصه می‌کرد.

در روش سخنرانی مباحث توسط استاد به روش سخنرانی و با استفاده از اسلاید تدریس می‌شد. در هر دو نوع روش تدریس، در ۲ جلسه و بدون اطلاع قبلی، آزمون ۴ گزینه‌ای قبل و پس از تدریس از دانشجویان گرفته شد. سپس اختلاف بین نمره‌های پیش‌آزمون و پس‌آزمون برای هر دانشجو محاسبه و داده‌ها با آزمون آماری تی و نرم‌افزار SPSS ۱۵ تحلیل شد.

3. Regan L. 12 highly interactive teaching: A "HIT" With Residents. *Acad Emerg Med* 2008; 15: 229-30.
4. Logan R, Baron J, Swann C. Oral pathology in blended space: A pilot study. In *Same places, different spaces. Proceedings ascilite. Auckland 2009.* <http://www.ascilite.org.au/conferences/auckland09/procs/logan-poster.pdf>
5. Jahanbani JA, Mirlashari JB, Fahimi O. The effectiveness of an oral pathology computer - assisted learning program for dental students. *Shiraz University dental journal* 2010; 10: 57-60. [In Persian]
6. Soltani N, Naderi N, Zare S. Comparison of two methods of teaching respiratory physiology lecture and teach small groups of students in Hormozgan University of Medical Sciences in . *Hormozgan University of Medical Sciences* 2011 Oct-Nov; 16 (4): 315-24. [In Persian]

به این منظور پیشنهاد می‌شود دوره‌های آموزشی به منظور ارتقای توان آموزش به روش‌های نوین برای اساتید برگزار شود. همچنین در مقاطع تحصیلی پایین‌تر از روش‌های آموزشی جدید استفاده شود تا هم سبب آشنایی و خوگیری فراگیران و هم افزایش تجربه آموزش‌دهنده شود.

*مراجع:

1. Malakouti M. Teaching in small groups (Group discussion). *Scientific Journal of Education Strategies*. 2009; 4: 183-7. [In Persian]
2. Hill RJ. A Comparative study of lecture and discussion methods. *Studies in adult group learning in the liberal arts*. Available at: URL: <http://www.eric.ed.gov/PDFS/ED028375.pdf>. Updated in: 2011 Mar 8

Archive of SID